

Ministerie van Veiligheid en Justitie

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Directie Wetgeving
sector Privaatrecht
Schedeldoekshaven 100
2511 EX Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/venj

Ons kenmerk
5690467/11/6

Uw kenmerk
2011Z01623, 2011Z01757

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 29 maart 2011
Onderwerp Beantwoording kamervragen Smeets, Taverne en Schaart

In antwoord op uw brieven van 28 januari (2011Z01623) en van 31 januari 2011 (2011Z01757) meld ik u, mede namens de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en inzake kamervraag 2011Z01757 tevens namens de minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie dat de vragen van het lid Smeets (PvdA) en de leden Taverne en Schaart (beiden VVD) van uw Kamer over radiodirecteuren en Buma, worden beantwoord zoals aangegeven in de bijlage bij deze brief.

De Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,

F. Teeven

2011Z01623

Directie Wetgeving
sector Privaatrecht

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Smeets (PvdA) aan de staatssecretaris van Veiligheid en Justitie over radiobazen die betaald krijgen voor liedjes die ze nooit geschreven hebben (ingezonden 28 januari 2011).

Datum
29 maart 2011

Ons kenmerk
5690467/11/6

1

Bent u op de hoogte van de berichtgeving over de auteursrechtinnende radiodirecteuren die betaald krijgen voor liedjes die ze nooit zelf geschreven hebben? 1)

Ja.

2

Wat is de reden dat de radiodirecteuren, zoals die van Radio 538 en Sky Radio, meetekenen met de echte componisten om dan naar verluidt de inkomsten weer door te geven aan deze echte componisten? Waarom zou dat handiger zijn?

De in het krantenartikel genoemde radiostations hebben gesteld dat de muziekwerken uitsluitend jingles en tunes betreffen. Dit wordt bevestigd door Buma die dit opmaakt uit de titel van de aangemelde werken. Voorts hebben zij verklaard dat de muziekwerken zijn vervaardigd door werknemers van het radiostation, dan wel zijn afgenomen van een extern productiebedrijf. Op grond van artikel 7 van de Auteurswet wordt een werkgever als maker van een werk van letterkunde, wetenschap of kunst aangemerkt indien de arbeid van de werknemer bestaat in het vervaardigen van bepaalde werken van letterkunde, wetenschap of kunst. Dit geldt tenzij partijen schriftelijk iets anders overeenkomen. De radiostations hebben aangegeven dat zij voor de werken van hun eigen werknemers uit hoofde van artikel 7 Auteurswet als maker moeten worden aangemerkt. Dergelijke makers worden ook wel fictieve makers genoemd.

Uit artikel 30a Auteurswet volgt dat muziekauteursrechtenbemiddeling geschiedt ten behoeve van de makers van muziekwerken of hun rechtverkrijgenden. Op grond van artikel 6 van de statuten van Buma staat het lidmaatschap slechts open voor natuurlijke personen die auteur, erfgenaam of legataris zijn, of uitgever zijn of een leidinggevende functie vervullen in een uitgeversbedrijf. De auteur wordt nader gedefinieerd als de natuurlijke persoon die de hoedanigheid van componist en/of tekstdichter bezit. Daarnaast wordt het begrip rechtverkrijgende nader gedefinieerd. Hieronder wordt onder meer verstaan de besloten of naamloze vennootschap waarvan een auteur of zijn rechtsopvolger ten minste 90% van de aandelen houdt. De statuten voorzien voorts in de mogelijkheid voor het bestuur om bij reglement de voorwaarden vast te stellen op basis waarvan andere rechtspersonen dan de auteurs-b.v./n.v. aangemerkt kunnen worden als rechtverkrijgende, maar van deze mogelijkheid is nog geen gebruik gemaakt. De rechtspersoon die als werkgever ingevolge artikel 7 van de Auteurswet wordt aangemerkt als de maker, kan zich derhalve thans niet als lid bij Buma aanmelden. Om die reden is er door de radiostations voor gekozen de directeur, zijnde een natuurlijk persoon, op te geven als componist.

Een bestuurscommissie van Buma is verzocht een advies uit te brengen aan het bestuur over de vraag of fictieve makers in aanmerking zouden moeten komen voor lidmaatschap. En zo ja, op welke wijze dit dient te geschieden. Ik zal het College van Toezicht Auteursrechten verzoeken aandacht aan deze kwestie te besteden.

Directie Wetgeving
sector Privaatrecht

Datum
29 maart 2011

Ons kenmerk
5690467/11/6

Voor die muziekwerken die een radiostation heeft afgenomen van een externe producent zal het station zich niet op het werkgeversauteursrecht kunnen beroepen. Of de productiebedrijven dat wel kunnen, hangt af van de concrete omstandigheden.

Het Platform Makers stelt overigens dat in de meeste gevallen liedjes, tunes en jingles door zelfstandige componisten in opdracht - en dus buiten dienstverband - worden vervaardigd. Indien een maker meent dat bij Buma een ander ten onrechte als rechthebbende is aangemerkt, kan hij de inschrijving betwisten. Hangende de procedure bevriest Buma dan de uitkering van vergoedingen. Bij Buma is voor de muziekwerken waarbij de genoemde radiodirecteuren staan geregistreerd als componist geen verzoek om toepassing van deze procedure binnengekomen.

3

Klopt het dat in breder verband uitgevers componisten dwingen om hen mee te laten tekenen als componist?

In casu gaat het niet om uitgevers maar om radiostations. Voor de door de radiodirecteuren aangemelde muziekwerken is tevens een uitgever aangemeld. Het is aan de (fictieve) maker van de muziekwerken om te bepalen of hij een overeenkomst wil sluiten met een muziekuitgever.

4

Duidt dit naar uw oordeel op een economische machtspositie van de uitgevers, in de zin van artikel 24 Mededingingswet? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid de Nederlandse Mededingingsautoriteit (Nma) te verzoeken hier een onderzoek naar te laten doen?

Een onderneming heeft een economische machtspositie in de zin van de Mededingingswet als de onderneming zich onafhankelijk van concurrenten, leveranciers, afnemers en consumenten in de betreffende markt kan gedragen. Het is aan de betrokken marktpartijen om de NMA te verzoeken een onderzoek in te stellen indien zij het vermoeden hebben dat een onderneming een economische machtspositie heeft en daarvan misbruik maakt.

5

Voorziet de Auteurscontractenrechtwet in regelingen die de positie van de componist beschermt tegen uitgevers, radio-directeuren en omroepen? Zullen in deze wet een "bestseller-regeling" en een "non-usus"-regeling opgenomen worden? Zo nee, waarom niet?

6

Wanneer zal deze Auteurscontractenrechtwet bij de Kamer ingediend worden?

In 2010 is geconsulteerd over een voorontwerp van wet auteurscontractenrecht. In het voorontwerp is een zogeheten bestseller-regeling en een non usus-regeling opgenomen. U zult nader geïnformeerd worden over de stand van zaken met betrekking tot het voorontwerp in de speerpuntenbrief auteursrecht die binnen afzienbare tijd naar de Tweede Kamer wordt gezonden.

Directie Wetgeving
sector Privaatrecht

Datum
29 maart 2011

Ons kenmerk
5690467/11/6

1) de Volkskrant, "Radiobazen krijgen betaald voor liedjes van anderen", 27 januari 2011

2011Z01757

Directie Wetgeving
sector Privaatrecht

Antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden Taverne en Schaart (beiden VVD) aan de staatssecretaris van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie over het bericht dat radiobazen betaald krijgen voor liedjes (ingezonden 31 januari 2011).

Datum
29 maart 2011

Ons kenmerk
5690467/11/6

1

Heeft u kennisgenomen van de media-artikelen "Radiobazen krijgen betaald voor liedjes van anderen" en "Over de rug van de componist"? over radiodirecteuren die betaald krijgen voor liedjes die ze nooit zelf geschreven hebben? 1)

Ja.

2

Deelt u de mening dat het onwenselijk is dat commerciële radiostations auteurs onder druk zetten een contract te laten ondertekenen waarin ze de auteursrechten overdragen aan radiostations in ruil voor het draaien van hun muziek?

Ik stel allereerst vast dat het hier gaat om private overeenkomsten waarbij de overheid geen partij is. In zijn algemeenheid geldt dat indien een contractspartij meent dat aan de totstandkoming van een overeenkomst gebreken kleven, het haar vrij staat dit voor te leggen aan de rechter.

De in het artikel genoemde radiostations stellen dat de muziekwerken waarvoor de directeuren als componist zijn aangemeld louter jingles en tunes betreffen. Dit wordt bevestigd door Buma die dit opmaakt uit de titel van de aangemelde werken. Voorts is door voormelde radiostations aangegeven dat zij op grond van artikel 7 van de Auteurswet als maker moeten worden aangemerkt (fictief makerschap), danwel dat zij de jingles en tunes van een extern productiebedrijf hebben verkregen. De radiostations betwisten derhalve dat er sprake is van overdracht van auteursrechten van een natuurlijke maker aan het radiostation in ruil voor het draaien van liedjes. Het Platform Makers stelt daarentegen dat liedjes, jingles en tunes in de meeste gevallen in opdracht voor radiostations door zelfstandig gevestigde tekstschrijvers en componisten worden vervaardigd. Ik wijs u erop dat indien een componist of tekstdichter de juistheid van een Buma inschrijving betwist, hij Buma kan verzoeken een onderzoek in te stellen. Hangende de uitkomst van dit onderzoek wordt de uitkering van de vergoeding door Buma bevroren. Bij Buma zijn ten aanzien van de door de radiodirecteuren aangemelde werken geen verzoeken tot wijziging van de inschrijving ontvangen.

3

Deelt u de mening dat het onwenselijk is dat directeuren van (commerciële) radiostations, zoals Sky Radio en 538, bij Buma/Stemra ingeschreven staan als componist of medecomponist en zo geld ontvangen van nummers die ze niet zelf hebben geschreven?

Uit artikel 30a Auteurswet volgt dat de vergunde muziekbemiddeling geschiedt ten behoeve van de makers van muziekwerken of hun rechtverkrijgenden. De wet sluit derhalve niet uit dat een ander dan de natuurlijke maker voor

muziekbemiddeling in aanmerking komt. Op basis van de statuten van Buma wordt de auteur gedefinieerd als de natuurlijke persoon die de hoedanigheid van componist en/of tekstdichter bezit. Onder rechtverkriggende wordt verstaan een natuurlijk persoon die het auteursrecht krachtens erfrecht heeft verkregen of opvolgend erfgenaam of legitimaris is. Daarnaast wordt een besloten of naamloze vennootschap waarin een auteur ten minste 90% van de aandelen houdt, dan wel andere rechtspersonen die voldoen aan door het bestuur bij reglement vast te stellen voorwaarden als rechtverkriggende gezien. Het bestuur van Buma heeft nog niet voorzien in een dergelijk reglement. Een werkgever die als zogeheten fictieve maker geldt in de zin van artikel 7 Auteurswet, kan zich derhalve niet aanmelden als lid van Buma. Om die reden is er door de radiostations voor gekozen de directeur, zijnde een natuurlijk persoon, op te geven als componist. Een bestuurscommissie van Buma is verzocht een advies uit te brengen aan het bestuur over de vraag of fictieve makers in aanmerking zouden moeten komen voor lidmaatschap. En zo ja, op welke wijze dit dient te geschieden. Ik zal het College van Toezicht Auteursrechten verzoeken aandacht aan de kwestie te besteden.

Directie Wetgeving
sector Privaatrecht

Datum
29 maart 2011

Ons kenmerk
5690467/11/6

4

Deelt u de zorg dat hier sprake lijkt te zijn van misbruik van machtspositie, misbruik van recht en van valsheid in geschrifte door radiostations? Zo ja, bent u bereid zo spoedig mogelijk onderzoek te doen naar mogelijke strafbare feiten en zo nodig hier hard tegen op te treden?

Voor zover radiostations in de hoedanigheid van werkgever rechtens beschikken over het auteursrecht op de door haar werknemers vervaardigde werken is er geen sprake van misbruik. Immers, artikel 7 Auteurswet kent de werkgever het volledige auteursrecht toe behoudens er andersluidende afspraken zijn gemaakt. Of deze zogeheten fictieve makers in aanmerking moeten komen voor lidmaatschap van Buma is aan de vereniging Buma. Hierbij zal Buma het door haar statutair gestelde doel van het bevorderen van het belang van natuurlijke persoon die componist en/of tekstdichter is, in ogenschouw moeten nemen.

5

Is het mogelijk het overdragen van auteursrechten aan radiostations, respectievelijk andere evident niet bij de creatie betrokken personen strafbaar te stellen?

Artikel 2 lid 1 van de Auteurswet bepaalt momenteel dat het auteursrecht vatbaar is voor gehele dan wel gedeeltelijke overdracht. De vraag of het auteursrecht overdraagbaar moet zijn is primair een civielrechtelijke vraag. In 2010 is geconsulteerd over een voorontwerp van wet auteurscontractenrecht waarin een bepaling is opgenomen inzake de niet-overdraagbaarheid van het auteursrecht bij leven van de maker. U zult nader geïnformeerd worden over de stand van zaken met betrekking tot het voorontwerp in de speerpuntenbrief auteursrecht die binnen afzienbare tijd naar de Tweede Kamer wordt gezonden.

1) de Volkskrant, "Radiobazen krijgen betaald voor liedjes van anderen" en "Over de Rug van de componist", 27 januari 2011